

Tilskudd til produsenter som gjennomfører opphold i eggproduksjonen

Publisert 29.september, oppdatert 15. november

Omsetningsrådet vedtok 21. september 2022 forskrift om tilskudd til produsenter som gjennomfører opphold i eggproduksjonen (FOR-2022-09-26-1648) som ble kunngjort fredag 23. september 2022. Samme dag (kl 12:15) ble tiltaket kort beskrevet på Totalmarkeds nettsider, og det ble åpnet for påmelding til tiltaket gjennom elektronisk skjema tilgjengelig på Totalmarkeds nettside. Formålet med tiltaket er å redusere kvantum av egg med ca 1.500 tonn.

Det har vært stor interesse for tiltaket som ble fulltegnet og lukket for påmelding 29. september 2022.

Totalmarked har i forskriften fått delegert kompetanse til å gjennomføre utvelgelsen av produsenter som har søkt om å få delta i tiltaket. Forskriften oppstiller flere krav og vilkår for produsenter som kan delta, herunder et minste høneantall, at produksjonen må avsluttes og deretter startes opp igjen innen bestemte tidspunkter.

Forskriften oppstiller utvelgelseskriterier for kvalifiserte søkere i § 4. Det overordnede prinsipp for utvelgelse er angitt som «først i tid, best i rett». I tillegg angir ordningen en målsetting om å oppnå en fordeling av volumet i tre regioner bestemt ut fra fylkesgrenser og definert som «Nord og Midt», «Sør og Vest» og «Øst».

Markedsreguleringen på egg gjelder på nivået for konsumeggproduksjon, og det er konsumeggprodusentene som finansierer markedsordningene gjennom omsetningsavgiften på egg som omsettes. Markedsreguleringsordningene skal ivareta eggprodusentenes felles interesse, uavhengig av hvilken varemottaker de er tilknyttet. Det er likevel et overordnet formål med markedsreguleringsordningene å unngå, så langt det er mulig, at det oppstår konkurransevridning på nivåer i verdikjeden som ligger utenfor reguleringen. På denne bakgrunn inneholder forskriften også målsetninger om å fordele konsekvensene av at produksjoner har opphold slik at ikke oppalere og rugerier rammes uforholdsmessig hardt. Forskriften angir følgende målsetninger i prioritert rekkefølge:

- Målsetting om at maksimalt to produsenter som gis tilbud om midlertidig opphold i eggproduksjonen kjøper unghøner fra samme oppdretter av verpehøner.
- Målsetting om at det ikke skal være mer enn 50 % av de som deltar i tiltaket innenfor hver region som benytter en og samme rase (Lohmann eller Dekalb).

Bakgrunnen for at målsettingene gjelder i prioritert rekkefølge er at bortfall av volumer vil ramme oppdrettere forholdsmessig kraftigere ift. totalt produksjonsvolum enn hva det vil ramme rugeriene.

Totalmarked har foretatt utvelgelse av produsenter i samsvar med det overordnede kriteriet og målsettingene. Utvelgelsen har resultert i følgende:

- Det er innvilget søknad for fire produsenter i regionene Nord og Midt og Øst, og fem produsenter i Sør og Vest.
- I region «Nord og Midt»
 - o Fire produsenter er valgt ut. Prinsippet om «først i tid, best i tid» er fulgt, med to unntak som følge av målsettingen om at maksimalt to produsenter fra hver oppdretter skal velges ut. Samlet volum som reduseres i regionen er noe høyere enn målsettingen, men dette ble ikke vurdert å kunne begrunne avvik fra prinsippet om

«først i tid, best i rett». En av fire produsenter som er tatt ut benytter hønserasen Dekalb, og tre av fire benytter hønserasen Lohmann. Dette ble ikke vurdert å kunne begrunne avvik fra prinsippet om «først i tid, best i rett» ettersom det ville ha vært behov for å gå langt ned på «først i tid, best i tid»-listen for ikke å støte an mot målsettingen om maksimalt to produsenter fra hver oppdretter.

- I region «Sør og Vest»
 - o Fem produsenter er valgt ut. Prinsippet om «først i tid, best i rett» er fulgt, med 23 unntak på grunn av mange produsenter med samme oppdretter. I regionen er det gjort ett unntak fra målsettingen om at maksimalt to produsenter fra hver oppdretter skal velges ut, for å oppnå en bedre fordeling mellom hønserasen Dekalb og Lohmann. Samlet volum som reduseres i regionen er noe høyere enn målsettingen. Tre av fem produsenter benytter hønserasen Dekalb, og de øvrige to benytter hønserasen Lohmann.
 - o Det er gjort en dispensasjon fra §3, første ledd for en produsent som kunne avstå fra oppstart med eggproduksjonen i siste del av 2022. Bakgrunnen for dispensasjonen er at lavere tilførsler av i markedet på slutten av 2022 bidrar til redusert behov for produksjon av miljøfôr. Dispensasjonen ble gjort gjennom omgjøringsvedtak og nytt tildelingsvedtak 14. november, som omgjorde vedtak fattet 13. oktober 2022. Innholdet av tildelingsvedtaket er ikke endret.
- I region «Øst»
 - o Fire produsenter er valgt ut. Prinsippet om «først i tid, best i rett» er fulgt, med fem unntak som følge av målsettingen om at maksimalt to produsenter fra hver oppdretter skal velges ut. Samlet volum som reduseres i regionen er på nivå med hva som var målsettingen. En av fire produsenter benytter hønserasen Dekalb, og tre av fire benytter hønserasen Lohmann. Dette ble ikke vurdert å kunne begrunne avvik fra prinsippet om «først i tid, best i rett» ettersom det ville ha vært behov for å gå langt ned på «først i tid, best i rett»-listen som følge av sammensetningen av søkere og for ikke å støte an mot målsettingen om maksimalt to produsenter fra hver oppdretter.

Produsenter som har søkt om deltakelse i tiltaket har mottatt vedtak om innvilgelse eller avslag. Vedtakene kan påklages til Omsetningsrådet iht. forskriften § 10 og forvaltningsloven § 28. Klagefristen er 3 uker og klagen sendes Totalmarked, ref. forvaltningsloven § 32.